Ն. 6411 1891 ԱՊՐԻԼ 9 ՇԱԲԱԹ 32 ԻՆՃԻ ԱԼԻՆԼ ԱԼԱՖ. ԱՊՐԻԼ 21 ՇԱԲԱԹ Ն. 6411

10 ԲԱՐԱ

Անկողմանի Էջերեան

10 ԲԱՐԱ

مطبعه وادارەخانەسی
استانبولده کورکجی خاننده آلتقاتده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازەلر.

مظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره بت یانوسیان

ԵԼՎՄԻ ԳԱՆԳԷՐԱ

Թաղրալար իչին սէնէլիք Մէճիտ 6
Ռսբանպոլ իչին » » 5
Քսաբա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ խանընտա, ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

١٣٠٧ ՆԻՍԱՆ 9 ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱՋ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ١٣٠٨ ՐԱՄԱԶԱՆ ١٢

Ա.ԶԳԱՅԻՆ

Մաքրիքէօյ Եէնի Թաղ. խորհուրդու ազալարընտան սատ. Իլեաս էֆ. հազը. իլէ Քիւրքճիխանլեան Կարապետ էֆ. տէն մասատ, ճիւմլէսիտէ իսթիֆա իթմիշ օլուպ, էսկի Թաղ. խորհուրդուն Ս. Զատիկ կիւնլէրինտէ մուվագգաթէն մէէմուրիյէթլերինէ տէվամ իթմէլերինէ գարար վիրիլմիշ տիր։

Նարընն Քաղ. Ժողով Գալաթատա, վէ Տնտես. Խորհուրդ Բաթրիգխանէտէ ազտը իճթիմա իտէճէքլէր տիր։

Գու քէրբէ Ստավրօքօյնա Խաչերես Խաչերեսեան նամընտա միլլէթիմիզտէն պիր սահիպէ համիյէթ վէֆաթ իտէրէք, Նախիջեւան մէքթէպլերինէ 100,000 րուսլի վասիյէթ վէ թէպէրրու իթմիշ տիր։

Ա.ԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգ. արարմունթիւնս. շնորհակալութեանմբ կը հրատարակէ հետեւեալ բարեգործ տարց տարեկան նուէրներն.

Ալէքսան և Խաչիկ Խօրասանճեան ընթ. դրամ 864, Ագաթան Թահտապուրուն և եղբարք 864, Ց. Մ. Գ. Շամանճեան ընկերք 864, Յովհաննէս Քէրէստէճեան 864, Բ. Տ. Մ. Մանուկեան 864, Յովակիմ Խաթամալլուեան 432, Գրիգոր Էվրէնեան 432, Միհրան և Արմենակ Մանուկեան 432, Բարսեղ Ղ. Մանուկեան և եղբարք 432, Համբարձում Թորոսեան 432, Գառնիկ Սարգիսօֆ և եղբարք 432, Պապիկ Գալչընեան 432, Սարգիս Թաշճեան 432, Եղիա Պէյլէրեան 432, Քերովբէ և Երանոս Կիւմիշճեան 432, Յարութիւն Տիլսիզեան 270, Մկրտիչ Անդրէասեան և Յովհաննէս Գասարճեան 270, Յարութիւն և Յովհաննէս Սամանճեան 216, Աւետիսեան եղբարք 216, Յովսէփ Սրովեան 216, Յովհաննէս Մանիսալեան 216, Շնորհք Թաշճեան 216, Երեւոմ Փափազեան 216, Բարսեղ Խուպէսէրեան 216, Յարութիւն Կարագեան 108, Երամ Ճէնազեան և եղբայր 108, Օգսէն Քիւրքճեան 108, Սարգիս Սիմոնօֆ 108, Պօղոս Աստարճեան 108, Մանուկ Կարագեան 108, Մասեհ Մասեհեան 108, Յակոբ Սճառեան 108, Գէորգ Գրիգորիսեան 108, Գրիգոր Խնամիրեան 108, Բարսեղ Կիւլպէնկեան 108, Գումար 11,880։

Ի Դիմաց Հոգ. Արարմ. Ազգ. Հիւանդանոցի

Ատենադպիր Ատենապետ
Տ. ԿԻՍՄԻՐՇԿԷՐՏԱՆ Մ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

1 Ապրիլ, 1891

Ան ասըլ Հաճընը օլուպ, ղազէթալարտա մէգալէյի սըհհիյէէրիյէ մասրուֆ օան Տօքթ. Ստեփան էֆէնտի Թէրզեան, պու քէրբէ սաեէյի մէարիֆվաեէյի հազրէթի Բատիշահիէ, մէքթէպի Թըպպիեէյի Միլքիեէյի Շահանէտէ իքմալի թահսիլ իւէ շէհատէթնամէսինի ալպ իյլէմիշ տիր։

Միլէթիմիզ զիւմրէյի աթըպպասընա տախիլ օլան թապիպը միւմաիլէյհ, Մէքթէպի մէզքիւրուն զէքի վէ միւսթայիտ թալէպէսինտէն օլուպ, շէհրիմիզին միւթէատտիտ խասթախանէլերինտէ ամէլիաթ վէ թէճրիպէպ կէօրմիշ, վէ կէրէք պուրատա վէ կէրէք թաշրալարտա իպրազը ասարը մէհարէթ վէ հազգաթ իյլէմիշ միւսթայիտանը աթըպպատան պուլունմասը, շահանը իֆթիխար մէվատտէն տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

ՃԷՆՆԷԹմէքեան Էրթօղրուլ Ղազի հազրէթլերինին Սէօյիւտտէ քեսին Թիւրպէյի շէրիֆէլերի իչին, պիր խըտմէթի միֆթէխիրէ օլմագ իւզրէ, պիր գալիչա (խալը) իսալ վէ իհտա իտէն Ուշշագ գազասը էշրաֆընտան Թիրիսղատէ իզզ Մէհէմմէտ էֆէնտիէ, իչպու խըտմէթինէ միւքաֆաթէն, բիւթպէյի Սանիէ թէվֆիհ պույրուլմուշ տուր։

Նիսա խասթախանէսինէ մէրպութ ամէզէխանէտէ պուլունան ամիպաթ (ամիզ գատընլար) թարաֆընտան իշլէնիլիպ խաքիրայի Հիւմաեունու Շահանէէ թագտիմ գէլընմել օլան էշեատէն տօլաեը, ամիզաթը մէրգումէտէն էն զիեատէ թահսիլի սէնասթ իտէն Սօֆեալը Զէօհրա հանըմ իլէ մուալլիմէլերի ֆաթմա հանըմա պիրէր գըթա իֆթիխար Վիտալեասը իհսան պույրուլմուշ տուր։

Թօգատ տանճաղընա թապի Զիլլէ գազասը նուֆուս մէէմուրլուղունա, Ալաճատ Հաճի Խայրի էֆ. թայեին գելընմել տըր։

ՏԱԽԻԼԻԵՆ

Ռուսիա վէ Ֆրանսա սէֆիրլերի իլէ Ինկիլթէրրա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը, տիւն Պապը Ալիեէ կիտէրէք, Սատրազամ վէ Խարիճիյէ նազիրը բաշալար հազարաթը իլէ միւլաղաթ իթմիշլեր տիր։

Խաթիհքեամիլարը տօնասրլմասը լիչին, Բրուսիատա էսքէն գատապասընտա վագը Գրոֆ Ֆապրիգասընտան միւպաեաա օլունաճագ օլան թօրլար էսմանընընն, 307 սէնէսի պէրաժ սինտէն թէսվիրէսի խուսուսունա, Մէճլիսի Վիւքելա գարարը իլէ, Իրատէյի Սէնիյէէ սուտուր իթմիշ տիր։

Տուեունու Ումումիյէէ իտարէսինին սէնէյի հազրէթ մարտը վարիտաթը, կէչէն սէնէնին մարտ այը վարիտաթընտան 3235 լիրայի Օսմանի ֆազլա զուհուր իթմիշ տիր։

Ռում Բաթրիգխանէսի Սինոդ մէճլիսի բուհանիսինին սուրէթի թէրքիպ վէ թէշքիլինէ տայիր օլուպ, պա Իրատէյի Սէնիյէէ թաստիգ պույրուլմուշ օլան նիզամնամէնին, թէմամկյի մուհաֆազայի ահքամընա իթինա գելընմասը հագգընտա, Ատլիեէ նէզարէթի ճանիպինտէն Ռում Բաթրիգխանէսինէ պիր թէզքէրէ կէօնտէրիլտիկի, վէ Մէճլիսի մէզքիւրուն կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ վուգուս պուլան իճթիմայընտա պու պապատ իճրայի միւզաքէրաթ օլունտուղու իշիտիրմիշ տիր։

Ռում Բաթրիգի բիւթ. Տիօնիսիօս էֆ. տիւն Ալնավուտ քէօյիւնտէքի Ռում քիլիսէսինէ կիտէրէք, վազ վէ նասիհպէ իթմիշ, վէ օրատան Ֆէնէրտէքի Ռում Բաթրիգխանէսի ազիմէթլէ, պաղը մէվատտը թէսվիրէ իթտիքտէն սոնրա, Մագրիբէօյիւնտէքի խանէսինէ ավտէթ իյլէմիշ տիր։

Շէէր Լամնի սապրդ միւթէվէֆֆա Մաշհար բաշանը Թերէքէսի, կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ մէրհումունն գօնաղընտա մէվգբյի միւզահէտէ վէ ֆիւրուսթէ վազ օլունանագ տըր։

Ամերիգատա 1893 սէնէսինտէ աշըլանագ սերկիյի ումումինէ, տէվլէթի Ալինէ թարաֆընտան տախի Լթիրաք օլունտուղու հալտէ, մուճիպի մէհմուսիյէթ օլաճաղընա տայիր, Ամերիգա սէֆարէթինտէն վուգու պուլան իշար իւզրինէ, քէյֆիյէթ Մէճլիսը Վիքելատա միւզաքերէ օլունարագ, զիքր օլունան սերկիյէ հիմքիմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան իշթիրաք օլունտուղու թագտիրտէ, Նէ մըգտար մատրաֆ վուգու պուլաճաղընը, Թիճարէթ վէ Նաֆիա Նէզարէթինտէն ռօրուլմադա գարար վերիլմիշ, վէ քէյֆիյէթ մագամը Սատարէթտէն Նէզարէթի միւշարիլէյհտանա իշար գելընմել տըր։

1867 թարիխինտէ տախի Ամերիգատա քիւշատ օլունան սերկիյէ, Տէվլէթի Ալիեէ թարաֆընտան իշթիրաք օլունարագ, օր վագրթ 75,000 լիրա մասրաֆ վուգու պուլտուղունու Սենատո եազրեօր։

Մէշհուր Բօչիլտ պանդասը հագգընտա տէվերան իտէն շաեիա իւզրինէ Ռումելի տէմիր եօլ թահվիլաթը ալթը ֆրանգ տիւշմիշ տիր։

Պօրսա մէհաֆիլինճէ, Բօչիլտ պանդասընա տայիր պիր թագրմ բիմանէթլէր տէվերան իտէեօր իսէ տէ, ճիւմլէսինին տէ պօրսա օեունճուլուղունտան նէշէթ իթտիկի անլաշըլմըշ տըր։

Սէնդոբդ ղազէթասընըն մալիեէ գըսմը մուհարրիրի, Ռուսիանըն էվվելքի հաֆթա Ինկիլթէրրա պանդասընտան ալթուն օլարագ ալտըղը 600,000 լիրա, Էվրօքանըն միւսթէլիֆ բիացալարընտա օլան մաթլուպաթընտան զայիֆ պիր գըսմը օլտուղունու պէեան իտիեօր։ Սէնդոբդ տէեօր քի, Ռուսիա հիւքիւմէթի, սոն իսթիդրազ մուամէլաթը սաեէսինտէ, պաշլըճա Բօչիլտ պանդասընտա մաթլուպաթը գըսմընտա 15,000,000 լիրաեա մալիք իտի։ Սէնէ իպթիտասընտա Ռուսիանըն էճնէպի էլինտէ պուլունան թէվտիաթընընն մաթլուպաթ գըսմը 16,070,740 լիրա իտի, պու մէպլաղընն նէ մըգտարը Բօչիլտ պանդասը թարաֆընտան ալըգօնուլտուղու մալիւմ տէկիլ տիր։ Պարինկ թիճարէթ էվի Ռուսիանըն 2,500,000 լիրասընա մալիք օլուպ, Ռուսիա մալիեէսի, պու մէպլաղը կէչէն դեկեմբերտէն իթիպարէն 500,000 լիրալըգ թագսիթլերլէ ախզ իտէպիլէճէք իտի։

Ռուսիանըն Ինկիլթէրրա պանդասընա, կէչէն նոյեմբեր աեընտա իթա իթտիկի 1,500,000 լիրա, կէլէճէք յուլիս աեընտա միւտտէթի հուլուլ իտէճէք օլան բօլիցալարըն թէէտիյեէսինէ մախսուս իտի, պինաէն ալէյհ մէպլաղը մէպ. քիւր, թարիխի մէզքիւրատէն էվվել կէրի ալընամազ։ Շու հալտէ Սենոդոբ պաղէթասը, Խազինէ թահվիլաթընն միւտաէթի կէլէճէք այ հուլուլ իտէճէկինի պէեան իթմէսիլէ եանըլընօր։ Ռուսիանընն Պարինկ պիրատէրլէր իւզրինէ օլան մաթլուպաթընա մահսուպէն բօլիցա քէշիտէ իթմիշ պուլունմասը միւհթէմիլ տիր։ Տէվլէթի միշարիլէյհանըն միւսթէլիֆ մալիեէ մէրքէզլէրինտէ տահա քէք ճէսիմ պիր մէպլաղ մաթլուպաթը օլմաղլա, պու խուսուս, էվրօքա պօրսալարընա իճրայի թէէսիրաթ իթմէք իւզրէ, Ռուսիաեա դուսվմէթլի մէսիլէր վիրմէքտէ իմիշ։

Ինկիլտարտա Էքմէքճի թապաքարը 72 եաշլարընտա Առաքելին, տիւն Սալը բազարընտան նաշը զուհուր իտէրէք, քէշֆ վէ մուաեէնէսի իճրա օլունաճագ տէֆն իտիլմիշ տիր։

Մանչէսթէր Լիւ Ազէնէ զահէթասընտա պէր վէճհի ճաթի օգնունմուշ տուր։

Էքին ճիհէթինտէ գաչագ թիւթիւն տարի իտէն Լազլարտան պէշ չափս իլէ տօգուզ եիւք թիւթիւն վէ օն բէս հայվան տէրտէսթ իտիլմիշ օլտուղունու կէչէն հաֆթա եազմըշ իտիք։

Գաչագը Ղազլարտան պիր չափս ախիրէն տէրտէսթ իտիլէրէք, ալթը ատամ օլտուղլարը հալտէ, թիւթիւն վէ հայվան վէ էսլիհա իլէ պէրապէր, մէրքէզի վիլաեէթէ կէօթիւրիլտիկի կիպի, Բալու ճիհէթինտէն տախի ելինէ դաչագ թիւթիւն կէթիրմիշ օլան Քիւրտլէրտէն օն իլի եիւք թիւթիւն իլէ, օն իլի ատէմ պէրտէսթ իտիլէրէք, մէրքէզէ կէթիրիլմիշ տիր։

Սէլանիք վիլաեէթինտէ Քէսէնտիրէ գազասընտա վագը Գապանճը վէ Հօրանտի գարիեէլէրինտէ Ինկիլիզ թէպասընտան Մ. Ֆրէտերիգ Շարնօնուն թէհարրի վէ քէշֆ իթտիկի պիր ռէնկման վէ պիր նէվի գուրչուն մատէնլէրինին, 99 սէնէ միւտտէթլէ իշլէտիլմէսի իմթիեազը մումաիլէյհ Մ. Շարնօեա իթա օլունմուշ օլուպ, օր պապտէքի Ֆէրմանը ալի մանթուգունճա, մէզքիւր մասէնլէրին իքի սէնէ զարֆընտա կէչէտիլմէսինէ պաշլանաճագ տըր։

Աֆիոն մահսուլունուն պէհէր օգգասընա կիւեա 90 ղուրուշ, կէօմրիւք բէսմի վազ օլունտուղու պէյն էլնաս իշաա իպթիլիկինտէն, չիֆթճիլէր արասընտա աֆիոն էքիլմէսինէ բազպէթ կէօթերիլմէմէք կիպի մէէեուսիյէթ ալէամէթլերի կէօրիլտիկինէ, վէ պէօյլէ պիր կէօմրիւք բէսմի վազը իսէ, գաթան պիր էասատ միւսթէնիտ օլմաեարագ, սըրֆ արաճիֆ գապիլինտէն պուլունտուղունա պինաէն, պէօյլէ նէշրիեաթը քեաղիպէեէ տալա սէմմի իթիպար իտիլմէմէսի սուրէթի մախսուսէտէ բէսմէն պէեան վէ իլան օլունմուշ տուր։

Պապը Տախիլիյէէ հավատիսաթը չէչին սօն սահիֆէէ միւրաճաաթ օլունա։

ԽԱՐԻՃԻԷ

ԻԹԱԼԻԱ ԻԼԷ ՀԱՊԷՇԻՍԹԱՆ

Հապէշիսթանըն ճէնուպի շարգիսինտէ վագը Շօաստան պու քէրրէ Իթալեանա ավտէթ իթմիշ օլան գօնթ Անթօնէլլի, Թ․․ զաթէթասընըն Ռօմա մուխպիրի իլէ վուգու պուլան պիր մուլագաթը էսնասընտա, մուխպիրին պու մէսէլէտէ Ֆրանսա Թարաֆընտան մուխալէֆէթ պէ պուլունուլմասընա տայիր պազը զաթէթլարըն մութալաաթընա նէ՞ տէրսինիզ սուալինէ գօնթ Անթօնէլլի պէր վէճհը աթի ճէվապ վէրմիշ տիր․

«Խայր պունուն գաթյան ասլը եօգ տուր․ Ֆրանսանըն Հապէշիսթանտա պիզիմ նուֆուզումուզ ալէյհինտէ պուլունմասընտա նէ՞ մէնֆաաթը օլապիլիր։ Դրայ Մէնէլիքին հէր Թարաֆտան խութիֆատէնէ սայ իթմէքտէ պուլունտուղունու անլաեանճագ գատար մէմլէքէթինիզտէ սիրաէթլի զէվաթ վար տըր։ Դրայը մուչարիլէյհ էկէր Ֆրանսա տա քէնտիսինէ պիր չէյ վէրիր իսէ, մաէլմէմնունիյէ օնու տա ալըր, ֆագաթ քէնտիսինտէն օնա պէտէլ պիր չէյ իսթէնիլիրսէ տէրհալ Ինկիլիզլէրէ վէ Ալմանլարա տէօնէր․

Դրայ Մէնէլիք իլէ ագտ օլունան աճտնամէնին մէթնի Իթալիանճա եազըլմըշ օլուպ ; աճտնամէյի մէզքիւր աճքեամընճա } Մէնէլիք ումուր վէ մէսալիհի խարիճիյէսինի Իթալիա հիւքիւմէթի մարիֆէթիյլէ իճրա իթտիրմէկէ մէճպուր իթմիշ իսէ տէ, մութերճիմ Ամարիգ «թէհամմիւլ իտէր» մանէասընա օլան ․․․ քէլիմէսինի իգթիմալ իթմիշ տիր․ Իշթէ գրալ Մէնէլիքին իթթիխազ իթտիկի հարէքէթ պունտան նէշէթ իտիյ, մուշարիլէյհ քէնտի իսթիգլալինը մուհաֆազա իթմէք իսթէտիկի, վէ թէնսիպ իթտիկի հալտէ Իթալիանլարա մըրաճաաթ իտէճէքինի, պունա մէճպուր օլմագ իսթէմէտիկի մանէասը չըգմագտա տըր․ Քէնտիսինի իգնա իթմէք իչին իքի այ Հապէշիստանտա գալտըմ իսէմ, պիհուտէ, կէօրիւնիւշտէ գրալ Մէնէլիքին պիզէ օ գատար լիւզումի եօգ տուր․ Մուշարիլէյհ պիզիմ քէնտիսինէ եարտըմըմըզը թանըմամագ իչին պէհանէլէր արաեօր ; Հապէշիսթանտա սէֆալէթ իճրայի հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, գըթլըգ վէ հայվան խաստալըղը տախի էզիւք օլմասընտան, օլ պապտէքի մուգավէլէնին աճքեամը հագգընտա խիւար իթմէտիմ․ Մամաֆիհ մուզաքէրաթ չէրպայիթինին թէմամըյլա մուսալիհ օլմասը իչին, մուտէթի զայըլ մուայեէնէ իլէ պէրլէնէմէզ իտի․ Պունտան մաատա Մասսաուա պին քիլօմէթրօ ուզագտա պուլունուպ իտիմ, վէ Մասուա իսէ Ռօմատան ուզագ տըր․ Պիւթիւն պունլար իչին մուէպպէտէն սիւքիւնէթիմէ գալմագընա տէյալէթ իթմէքտէ իտի․ Իթալիա սէֆիրի գօնթ Սալիմպէնի իլէ պէրապէր սէֆահէթէ տօղրու ազիմէթ իթտիք»։

ՊՐԷՆՍ ՊԻԶՄԱՐԳ
ՎԷ
ԻԹԱԼԻԱ ՊՕԼԻԹԻԳԱՍԸ

Գօլէյէ տը Նօէլ նամ Իթալիա զաթէթասընըն Ալմանիատա սէյահաթ իթմէքտէ պուլունան մուխպիրի, Պրէնս տը Պիզմարգըն էսքի մախսուսու վէյլաթէթինտէ Ֆրիտրիխրուհէտէ կիտէրէք, մումաիլէյհ Պրէնս իլէ կէօրիւշմիւշ, վէ իքիսի արասընտա աթիտէքի մուքալէմէ ճէրէեան իթմիշ տիր․

Պիզմարգ․—Մ․ Գրիսփի (սապըգ Իթալիա պաշ վէքիլի) նէ՞ եափըեօր․

Մուխպիր․—Նէ՞ եափաճագ էֆէնտիմ, Մէճլիսի Մէպուսանտա հազըր պուլունուլ, հէյէթէ վիւքէլանըն իթթիրազ իլէ վագըթ կէչիրիեօր, սիզին կիպի տիւշէնէք իտի իսէ մանտ, տիյիմ վարմըեօր․

Պիզմարգ․—Կէօրիւնիւշէ կէօրէ, Իթալիատա Մ․ Գրիսփիտէն սօնրա պիր աքսի թէսիր հասըլ օլմուշ տուր․

Մուխպիր․—Խայր էֆէնտիմ, աքսի թէսիր հասըլ օլմատը, գարըլըգ պիր խտարէնին եարտըըը ֆէնա իչլէրին մէյտանտան գալտըրըլմասը իլէ իչթիղալ օլունուեօր․ Ֆագաթ էյվա՞հ քի, աճզի մալիյէմիզ պիզի պիւսպիւթիւն մուսթագիլ պուլունմագտա մանի օլուեօր․ Իթալիանըն իթթիֆագը մուսէլլէսէ իշթիրաքընտան մինքէյլ օլանլար պու ինֆիքաքինի պիզէ պահալըեա մալ իթմիշլէր տիր․ Բէճա խուքիւմ էֆէնտիմ, մուգթազիեաթը սիեասիյէ իլէ զարուրիեաթը մալիեէմիզի թէվֆիգ վէ թէլիֆ իթմէք իչին, նէ՞ եափմագ լազըմ կէլիրսէ սէօյլէյինիզ․

Պիզմարգ․—Սապըր իթմէք լազըմ տըր․ Իթալիանլար պու կիւն եարարլըլըգը չէյի, Իթթիֆագը մուսէլլէսէ տախի օլմադըգլարը զէման տախի եարմազ մէճպուր իտիլէր․ Սիզ 1866 սէնէսինտէ օլտուղու կիպի, գուվվէյի պաշրիյէ վէ պէրրիյէտէն մահրում պուլունմազ իտինիզ․ Եախօտ մէյտանտա զան գուվէյի պէրրիյէ վէ պահրիյէնիզլէ եալընըզ պաշընըզա Ավստրիա վէ Ֆրանսայա մուգավէմէթ իթմէնիզ մումքին օլամազ իտի․ Սիզ, քէնտի քէնտինիզի մուտաֆաա իտէմէզտինիզ, պիր մութթէֆիգ մուհթաճ իտինիզ․

Գու մութթէֆիգ իսէ պիր չէյ թալէպ իթմէտիքճէ, մուաւէնէթինի պիտերիզ պուլունուրտու իտի․ Մէմլէքէթինիզտէ ասարը կէօրիւնէն մուզաեէգայի մալիյէ իթթիֆագը մուսէլլէսէ տէն իլէրի կէլմէմիշ տիր․ Ֆրանսա սիզինլէ պիր աճտնամէ ագտ իթմէմէք իչին պու կիւն պու քէյֆիյէթի պէհանէ իտէօր․

Սիզ իթթիֆագը մուսէլլէսէ տախիլ օլմամըշ պուլունսա իտինիզ տախի, Ֆրանսա սիզինլէ թիճարէթ աճտնամէսի ագտընտան կէրի տուրաճագ, վէ պու իսթիֆրաղընը հազըր կէօսթէրմէք իչին պէհանէ տէրմէյանընտա տախի լիւզում կէօրմէնէճէք իտի․ Իթալիանլար նէ իսթէտիքլէրինի քէնտիլէրի տէ պիլմէեօրլար, լաքին պէշ այլըգ սէնէ ֆէթաքեարլըգ իսթիխարընտան սօնրա իչտէն սաանըրպ, պաչգա պիր ճիհէթէ մէյիլ կէօսթէրէճէք օլուրլարսա, 1881 սէնէսինտէ պուլունտուգլարը հալտէն տահա տուն պիր հալէ տիւշէր օլաճագլար իտի․

Պունտան պիր սէնէ էվվէլ սուլհուն պագասը թէհլիքէ իտիմիշ իտի․ Պու կիւն տէվամը մուսալէմէթ գապիլ օլուպ օլմաճաղը չիւպհէլի պուլունուեօր․ Հէր հանկը պիր Թարաֆտան վուգու պուլաճագ մուխարէպէտէ պիր հարէքէթի պէր Թարաֆ իթմէք իչին, իգթիզա իտէն գուվվէյի մուտաֆաաեէ մալիքիեէթ պուլունմամագ տա տըր․ Ալմանիա էհալիսինի պիր մէմլէքէթի զապթ ու իսթիլա իչին հիչ պիր արզուսու եօգ իսէ տէ, պու էհալիէ ագվամը սայիրէնին Ալմանեայը իսթիլա էհէ հազըր պուլունտուգլարըն իննաալըմագ գօյալ տըր․ Իթալիանլար տա մուսաթէրիհ պուլունմալըտըրլար․ Մէմլէքէթինիզ ․․․ ֆագաթ ․․․ պիր չէյ տիր․ Թէնպիհ մէսէլէսի պու կիւն հալլ իտիլէճէք տիր, վէ պէլքի տէ չիմտիլիք գատար հալլ իթմիշ պուլունուեօր իտի․

Լաքին պու մէսէլէսէ տայիր զաթէթալարըմըզ հէր եազտըգը ֆըրգա վէ հէր եէրտէ իշիտտէ իտէն ճիւնքիւր վէ Մէճլիսի Մէպուսանտա տէրմեան օլունան իսթիճվապաթ ճիւմլէսի պու մէսէլէնին թէֆսիրի հաղընտա սէպէպ օլուրլար․

Իթալիաեա ավտէթ իտէճէք օլուրսանըզ, օ մէմլէքէթ իչին, պունտան սօնրա հիչ պիր չէյ եափմագա մուգթէտիր օլմատան, վէ ֆագաթ Իթալիանըն իգպալ վէ իսթիգպալինտէն էմին օլան պէնիմ կիպի պիր ատէմին սէլամլարընը կէօթիւրիւնիւզ․ Իթալիանլարա հէր չէյտէն էվվէլ սապր ու թէհամմիւլ լազըմ տըր․

* *

Վիեննա զաթէթալարընըն իֆատէսինէ կէօրէ, Պրէնս տը Պիզմարգըն պու մուլագաթը Վիեննաեա ֆէվգէլատէ սուխի թէէսիրաթը մուճիպ օլաճագ, Նօյէ Ֆրայէ Պրէսէ զաթէթասընա, Պրէնս տը Պիզմարգ ալէյհինտէ նէշրիեաթտա պուլունմագ իչին նէնի պիր վէսիլէ վիւճուտէ կէթիրմիշ տիր․

Մեզքիւր զաթէթանըն գավլինճէ, Իթալեա մալիյէ նազըրը էսպագ Մ․ Ճօտանըն Թրիէսթէ վէ Թրանթէն հագգընտա Պրէնս Պիզմարգըն այնի էֆքեարը վէ մութալաաթընը պէեան իթմիշ օլմասը, Մ․ Գրիսփի Թարաֆընտան, Նակէհան մէմնունիյէթինտէն ինֆիսալ իթտիրիլմիշ տիր, Նօյէ Ֆրայէ Պրէսէ զաթէթասը, Պրէնս Պիզմարգըն մուրէվվիճի էֆքեարը օլան Համպուրկէր Նախրիխթէն զաթէթասընըն, սապըգ Ալմանեա պաշ վէքիլինէ աթֆ ու իսնատ իթտիկէն չու սէօզլէրին սըհհէթինի թէքզիպ իտէճէկի հագգընտա պէեանը իւմիտ իլէ, աքսի թագտիրտէ Մ․ տը Պիզմարգըն մէվգէյի իգթիզարէ, կէչմէմէսի անսամիմ արզու օլունաճագ մէվատտէն պուլունտուղունու իլավէյի կիւֆթար էյլէեօր․

ՄԷՄԱԼԻՔԻ ՇԱՀԱՆԷՅԷ ՀԱՐԻՃԻ ԴԱՐԸՆԻ ՄԻԿՕՐԹԱ

(Տէյլի Նէօտէֆիւրէն ․․․)

Հարիճին հէման պայիմի կիպի պիր ափէթ օլտուղու պիր մէմլէքէթտէ, սիքէօրթա մուամէլաթընըն թէվէսսիւ վէ թէրագգիսինի մէն իտէն էսպապըն նէտէն իպարէթ օլտուղունու թահգիգ իթէլիմ․ Սէլանիք չէհրինին պիր գըսմը խարապ իտէն սօն հարիգ էսնասը պէզգիւրէնի վէ սիկուրթա մէսէլէսինի մէյտանա չըգարմըշ տըր․

Մէմալիքի Շահանէտէ ․․․ սիս իտէն էճնէպի սիկուրթա գումպանեալարընըն ատէտի տախիմա արթմագտա օլտուղու հալտէ, սիկուրթա իտիլէն էմլաք իսթիթիսնա գապիլինտէն տիր․ Ումումիյէթ իւզրէ սէրվէթը ումումիյէ քեաֆիէյի իթթիխազ գարչու թէսիրէնէ մալուգ գալմագտա տըր․ Պունուն սէպէպի քէն սայէ օլմագ իւզրէ պու սիկուրթա գումպանեալարընըն թէօրթէ պիրինի ճալիպի էմնիյէթ օլմամասը տըր․ Տէօրթէ պիր նիսպէթինտէ գալան սայըլը գումպանեալար, եալընըզ էմլաքըն տէկէրի ակրէ հասիլէ նօգթայի նազարընտան, սահիպինին վէ եախօտ մուսթէճիրինին թէհլիքէսինէ գարշը էմամէ մահֆուզ օլամեաճագ սիկուրթա իթմէքտէ տիրլէր․

Պիրինճի տէրէճէտէ գումպանեալար քէմալի տիգգաթլա ինթիխապ օլունմալը ․․․

ԹԷՖՐԻԳԱ (14)

ԹԱՄԱՀՔԵԱՐԼԸՔ

ՄԻԼԻՕՆԼԱՐՃԱ ՊԱՐԱԼԱՐԸ ՕԼԱՆԼԱՐ

Եուսուֆեէթ պաշա խապէրտէն տօլայը տահա զիեատէ մուքէտտէր օլմուշ պաշլատըղը ճիհէթլէ, զաթէն պիւեիւք պիր թէսէլլիյէ մուհթաճ պուլունտուղու չէօյլէ տուրսուն, սանքի պիր տէրտ տախի իլավէ օլունարագ, էսէֆի տէրունինի պիր գաթ տահա արթըրմագտա իտի․ Եանի, էվէ կիտէր կիթմէզ, Թէքրարէն քէնտինի եալընըզ պըրագըլմըշ տիշարը չըգմըշ օլմասընտան տօլայը կէնճ գըզըն հիճրանըյլա պիթաքէն գապա սուրէթտէ սըթմալարը վէ թաղրլէրի միւշիւնմէքտէ իտի․

Մարիէթ, կէնճ գըզըն հիտտէթ ու գազապընը պիր տէրէճէ թէսքին իտէպիլմէք իչին պիր թէտպիր տիւշիւնիւր, չէօյլէ քի․ մէրգումէնին օլ սապահ պիր պարչա ճիւլիճ արզուսինտէ պուլունտուղունու տէրխաթըր իլէթիքտէն պաշգա, էմանէթ սանտըղընտան ալմըշ օլտուղու իքի պուչուգ ֆրանգտան արթան պարանըն ճէպինտէ օլտուղունու տախի տէրխաթըր իլէթիքինտէն, պիր քէպապճը տիւքքեանընտան իչէրի կիրէրէք պիր բուլ գըզարթմըշ պիլիճ, վէ պիր էթմէքճի տիւքքեանընտանտա իքի թանէ ուֆագ ֆրանճալա ալտըգտան սօնրա էվլէրինէ գօշտու․

Գըզլարըն իգամէթ իթտիքլէրի խանէնին էօնինէ, կէրչի գաճէթլէ սիւսլիւ վէ իքի թէքէրլէքլի խաֆիֆ գարիֆ պիր արապա տուրմագտա իտի իսէ տէ, Մարիէթ տիգգաթ իթմիշ ֆէհմինտէ պիլէ օլմագըզըն, անախթարը աչմագ իւզրէ հէման գարանլըգ օտասընա գօշտու վէ անախթարը իսթէտի․

—Մատմազէլ Մարիէթ, անախթարըն պուրատա տէկիլ տիր, չիմտի սիզ կէլէն պիր էֆէնտի ալըպ եօգարը չըգտը, - տէտի մատամ Ժիւսթէն․

—Պիր էֆէնտի՞ մի, նա՞սըլ էֆէնտի, - տէտի Մարիէթ․

—Կէօքսիւնտէ պիր նըշան թագըմագտէ օլան պիր էֆէնտի, էվվէթ, կէօքսիւնտէ իքի պարմագ էնինտէ նըշան ալըմըթ գօրտէլասը պուլունան պիր էֆէնտի քի, տօղրուսու պէն պու կիւնէ գատար, օլ գատար էնլի պիր նըշան գօրտէլասը կէօրմէմիշ տիր, սիզին անախթարը իսթէտի ալտը․

—Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ, պունտա պիւեիւք պիր եանլըշլըգ օլմալը տըր, չիւնքի պէնիմ թանըտըգլարըմտա հիչ քիմսէ պիր նըշանը հաիզ պուլունան եօգ տուր, - տէտի Մարիէթ զիհաէտէսի իլէ տիւշարը թէլաշլըգ օլարագ․

—Խայր, չօճուղում, հիչ պիր եանլըշլըգ եօգ տուր, զիրա, մէրգումը տօղրու կէլիպ, մատամ Լագօմպ պուրատա մը օթուրուր տէյէ սուալ իթտի, վէ հաթթա անըն սագ օլուպ, օլտուղունէ հէմ եաընտա պուլունտուղունու, հէմ վաֆաթիգ էվլատը օլտուղունու, վէ հէմտէ սանաթընըզըն թիքիշճիլիք օլտուղունու պիլմէքտէ իտի․

—Սիզ մէրգումա, կէնճ գըզլարըն քէյֆիյէթ օլտուղունու․ վէ եանընտա ատէմ գալտըղը պուլունտուղունու սէօյլէտինիզ մի․

—Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ, էվլատըմ, մէկէր պիւ խարէր վէրմէմէլիյ եաբըլըր միյիմ, էվէթ, խապէր վէրտիմ, հալպուքի մէրգում պէնի տէյիշմէյիշ, վէ ճէվապ օլարագ, հէր հալտէ մատամ Լագօմպուն քէնտիսինի կէօրմէք իսթէտիկինտէն, վէ զաթէթլէ մուհիմ վէ մուհթաճ պիր չէյ սէօյլէյէճէկինտէն, վէ պէնտէ կէնճ գըզլարըն ատէ թապաթըմըզը պիրլիկտէ կէլտիկէն, պիրլիքտէ չըգմագ իսթէտիմ, վէ չըգարըմ անախթարընըզը թէսլիմ իթտիմ, - տէտի գարըճըգ գարը․

—Աճաիպ, մատամ Ժիւսթէն, մութլագա պունտա պէնճէ պիր եանըլըշլըգ օլմալը տըր, հէր նէ հալ իսէ, եօգարը չըգըպ պագարըմ, քիմ իմիշ պու էֆէնտի, - տէտիքտէն սօնրա, պիթթէպէրինճ ․․․ թաշա զիհաէտէ խուրպաթ պուլունմագտա օլտուղու հալտէ, պիրինճի գաթըն մէրտիվէնի պաշընա չըգտը, վէ մէրգում էապանճը օտալար գապուսընտա պըրագմըշ օլտուղունտան, Մարիէթ իչէրի կիրմէտէն, չու աթիտէքի լաքըրտըլարը իշիտտի․

—«Մատամ քի օլ վաքթիյ քէրիմէ-
«նիզ տիշարը չըգմըշ տըր, ճանըմ տա-
«լա, տաչյա իսէ եա, չիմտի նէ-
«լէթ ու մուրատըմըզա քավուշուճագ
«պիր սուրէթտէ սիզէ արզ իտէպիլ-
«րիմ․»

Մարիէթ պու լագըրտըլարը իշիտինճէ, պիրա իխթիեարը օլմագըզըն Թագըլըպ տուրտու, մէրագը Թահրիք օլունտուղունտան, իչէրի կիրմէքտէն իսէ, օրատա տուրմըշտա, մէրգում էապանճը իլէ կէնճ գըզլարըն մեանընտա կէչէճէք օլան մու-

մաչ միւշթերիլերի զանկթ իյլէմիշ օլտուգլարընտան, պունլարըն սաղլամը ղը սաեէսինտէ գումբանեալար, մէսարիֆի ումումիյեէլերինի թէսվիեէ իթտիքտէն պաշգա, հէր աէնէ արթտըղը իչիւն չաեանը տիգգաթ մէնֆաաթ պըրագաճագ սուրէթտէ վարիտաթ ալմագտա տըրլար։ Պիր գազա վուգուա կէլէճէք օլուր իսէ, պու գումբանեալար զարար ու զիեանը սիւրաթը միւմքինէ իլէ վէ տօղրուճա թէէտիեէ իթտիքլերինտէն, պու հալ գումբանեալարըն էվվէլճէ թէէսսիւս իթմիշ օլան հայսիյեթ վէ չէօհրէթլերինի թազվինէ իթմէքտէ, վէ եէնիտէն միւշթերի ճէլպինէ սէպէպ օլմագտա տըր։ Պու սէպէպտէն, իշպու պաշլըճա գումբանեալըգտան պիրինին տիւչարը զարար ու զիեան օլտուղունուն բիլվասըթա իտիլաֆը ասլա իշտիրակ էտմիշ տիր։ Հալպուքի պու գումբանեալար տախի արա սըրա տիւչարը զարար օլուեօրլար։ Ֆագաթ պունլարճա մէրի իւլ իճրա օլան գայիտէ մուճիպինճէ, միւշթերիլերի հէր կէօնա չիւպհէտէն պէրի պուլունտուղունտան, միւշթերինին տիւչար օլտուղու զարար ու զիեան պիր կէօնա ֆէթիրագ վուգու պուլմագսըզըն տէրհալ թազմին իտիլմէքտէ տիր։ Ֆռանսէ Նամ սիկուրթա գումբանեասընըն մէքիլի օլուպ, Տէրսաատէթտէ կէլմիշ օլան էն մահիր ՖԷՆԻՔՍլարըն պիրի օլան միւթէվէֆֆա Մ. Գօնթ Գալիգի, պիր գաչ սէնէ մուգատտէմ «պու մէմլէքէթլէրտէ պիր գազա վուգուա կէլտիկի զէման, նազիքեանէ սուրէթտէ իյֆայի թէահհիւտաթ իթմէկլի տիր, չիւնքի հէր հալտէ զարար ու զիեանը թէսվիեէ իթմէք լազըմ տըր։ Թէէխխիւրաթ վէ միւշքիլաթ ֆայտէսիզ եէրէ քէսրի իթիպարը մուճիպ օլաճաղընտան, հայսիյեթ վէ իթիպարընա էհէմմիյեթ վէրէն պիր շիրքէթ հիյէլ (հիլէլէր) վէ տէգայիգ թարիգինէ սիւլիւք իթմէմէլի տիր։ Էկէր շիրքէթին ՖԷՆԻՔՍլարը, պիր նամուսսուզուն էմէլլէրինէ սիկուրթա իթմիշլէր իսէ, շիրքէթ միւթէէզզիր օլուր» տէեա եազմըշ իտի։

Թէէսսիւֆ օլունուր քի, սիկուրթա գումբանեալարընըն էքսէրիսի պաշգա սուրէթլէ հարէքէթ իտէեօրլար։

Պալէատէ պէեան օլունան գայիտէեէ աքսի մանէա վէրիլէրէք, «Տէրսաատէթտէքի ՖԷՆԻՔՍլար հէր հալտէ մէնֆաաթ պըրագմալը տըր» սուրէթինէ թահվիլ օլունմուշ տուր։

Գումբանեա պիր հարիգ վուգուլինտէն տօլաեը տիւչարըն զարար ու զիեան օլուր իսէ, թէսվիեէյի հիսապ, խըֆֆէթի գալպ իլէ իճրա օլունարագ, զարար ու զիեան թազմին իտիլմէզ։ Տէֆի միւշքիլաթ իթմէք խուսուսունտա ՖԷՆԻՔՍներըն տիրաեէթինէ հավալէ օլունուր։ ՖԷՆԻՔՍ թահսիլաթտան գօմիսիօնունու ալտըղընտան, մումայլէյհին իշի նասըլ օլուր իսէ, սիկուրթա իտէրէք, քեար վէ մէնֆաաթ թէտարիք իթմէքտէնի պարէթ գալըր։ Պու եօլտա թէտարիք իտիլէն միւշթերիլէր էսասէն սաղլամ օլմաեըպ, պիր չօգ ատէմլէր սիկուրթա սէնէտլէրինի թէճտիտ իթմէզլէր, վէ եախօտ իւճրէթին թէէտիեէսինտէ միւշքիլաթ կէօսթէրիրլէր։ Պունտան տօլայը քեար իլէ զարար պէյնինտէ միւվազէնէ հուսուլինէ լիւզում կէօրիւլիր, վէ պու միւվազէնէյի թէմինհայ իչիւն թէէտիեէսի իգթիզա իտէն թազմինաթա իթիրազ իթմէք իգթիզա իտէր։ Էկէր մութլագա թազմինաթ իթասընա մէճպուրիյեթ կէօրիւլիր իսէ, միւմքին օլտուղու գատար, ճիւզի թազմինաթ վէ զարար զիեան թէէտիեէսի իչիւն միւնազաա չըգարըլըր։ Պու եօլտա հարէքէթ սիկուրթաեը իթիպարտէն տիւշիւրիւպ, պիր թագըմ սաֆտիլանը ալտաթմագ, վէ քիւլլի քեար իտէրէք, թազմինաթ վէրմէմէք մագսատիյլէ Տէրսաատէթտէ ՖԷՆԻՔՍ քիւչաթ իտէն սէրմաեէսիզ պիր թագըմ քիւչիւք գումբանեալարը տէվամ խուսուսունտա տիւչարը միւշքիլաթ իթմէքտէ տիր։ Պու գումբանեալար ալէյհլէրինտէ գուհուրա կէլէն էֆքեարը ումումիեէ խուսումէթինէ մուգավէմէթ իտէմէտիքլէրի զէման, հիչ պիր թարաֆա սէրրիշթէ վէրմէքսիզին, ՖԷՆԻՔՍլարընը գարամագտա տըրլար։ Պու գումբանեալարըն տախիլի մէմլէքէթտէ զայիթ վէ «Լէվանթէն» գայիլ հիչ պիր չէյլէրի պուլունմատըղընտան, թագիպաթը ալիսէտէն եագաեը գուրթարմագտա տըրլար։ Տէրսաատէթտէ ՖԷՆԻՔՍ քիւչաթ իթմիշ օլան պիր չօգ սիկուրթա գումբանեալարընտան, պիր եանկըն վուգուլինի միւթէէզզիր հիչ պիր կէճէ գալմամըշ տըր։

Ֆագաթ իճրայի մուամէլէ իթմէքտէ օլան գումբանեալար, ՖԷՆԻՔՍլարը միւեանընտա պիր խայլի հէր կէօնա չիւպհէտէն պէրի իսէ տէ, տիկէր պազըլարը վար տըր քի, ՖԷՆԻՔՍ վէ եախօտ վէքիլլէրինին գազա վուգուլինտէ իթասընը թէահհիւտ իթտիքլէրի թազմինաթը վէրմէմէք, վէ հիչ օլմազ իսէ, միւմքին մէրթէպէ ճիւզի թազմինաթ վէրմէք իչիւն, հէր կէօնա վէսայիթ վէ թէտապիրէ միւրաճաաթ իթտիքլէրինի միւշահէտէ իթմէք տօղրուտան հայիրի թէէսսիւֆ տիր։

ՖԷՆԻՔՍլար իչ պուլմագ իգթիզա իթտիկի զէման տէլլալլարընը եօթէեէ պէուեէ գօշտուրուրլար։ Կէօզիւ գարալը վէ հէման հէր զէման վուգուլի մէլհուզ օլան թէհլիքէեի մուաեէնէ զահմէթինի իխթիեար իթմէքսիզին սիկուրթա իտէրլէր։

Ֆագաթ պիր գազա վուգու պուլտուղու զէման, միւշթերինին քէնտիլէրինի ալտաթտըղընը խատաա իտէրէք, վագըա 50,000 ֆրանգ իչիւն սիկուրթա իտիպ, պու մէպլաղ իւզէրինտէն իւճրէթ ալտըգ իսէ տէ, սիզ պիզի ալտաթտընըզ։ Մալիւմաթըմըզա նազարէն, միւլքինիզ վէ եա էշեա վէ էմթիանըզ անճագ 25,000 ֆրանգ գըյմէթինտէ իմիշ կիպի սէօզլէր սէօյլէրլէր։

Պինաէն ալէյհ թախրիպ իտիլմիշ պիր միւլքին գըյմէթինի թաեին իչիւն էհլի խըպրէ պուլմագ իգթիզա իտէր, վէ հէման հէր զէման վուգուա կէլտիկի կիպի, իքի թարաֆտան թաեին օլունան գալֆալար միւխթէլիֆ րէյտէ պուլունուրլար։ Իւչիւնճի օլարագ պիր հաքէմ թաեինինէ լիւզում կէօրիւլիւր։ Էկէր հարիգ սիկուրթա օլունան խանէ վէ եա մաղազատան զուհուր իտէճէք օլուր իսէ, իշ պիւսպիւթիւն պաշգալաշըր։ Պազը տէֆա հիչ պիր չէյ մալիւք օլմադըղըն, սօղագ օրթասընտա գալմըշ օլան հարիգզէտէեէ «հարիգին գազաէն վուգու պուլտուղունու, վէ քէնտինիզին պիր կէօնա գապահաթընըզ օլմատըղընա տայիր հիւքիւմէթտէն շահատէթնամէ ալընըզ տէրլէր»։

Օ վագըթ գումբանեալարըն մէսրուրիյեթինի մուճիպ օլարագ միւտաթէթի տէհ իթիգաթ իճրա օլունուր։ Հիւքիւմէթի մահալլիեէտէն շէհատէթնամէ իխթիհսալի խաասէ թաավուր օլունամիյեճէք էն միւնասէպէթսիզ պիր տիր։ Հիւքիւմէթի Օսմանիեէնին մէնաֆիյի ումումիեէսի մուհաֆազա գայտէն պու կիպի հարէքէթլէ նիհաեէթ վէրմէք իւզրէ իյթիգալ պուլունուրմագտա օլտուղլարը թէէմին օլունուեօր։ Հիւքիւմէթին վագըֆի, չիւպհէ օլան օլմասուն, հէր վուգուաթտա թահգիգաթ իճրա իթմէքլերին իպարէթ տիր, ֆագաթ թահգիգաթը մէզքիւրէ քէմալի սէրպէսթի իւզրէ, վէ գումբանեա ՖԷՆԻՔՍլարընըն թալիպ օլմագսըզըն իճրա օլունմալը տըր։ Ալէզաթարանը ինկէթմէք, վէ եախօտ մուճիպի որ վէ խէճալէթ պիր թագըմ ահվալէ մէճպուր իթմէք մագսատիյլէ, սիկուրթա գումբանեալարընըն պիր հալգըն խաթիրֆաթէ իտէմէմէլէրի իչիւն թահգիգաթը մէզքիւրէ սիւրաթլա իճրա իտիլմէլի, վէ նէթիճէեէ գաթի օլմալը տըր։

Պազը տէֆա սիկուրթա գումբանեալար իլէ ՖԷՆԻՔՍլարը պէյնինտէ մուամէլէթճա նօգսան վուգուա կէլիր վէ եախօտ գումբանեա քէնտի վէքիլինի թանըմազ վէ ղայրիհիւմ վէ ղայրիհիւմ։

Պազը վիճտանսըզ ՖԷՆԻՔՍլար ճիւզի պիր ֆէտաքեարլըգ մուգապիլինտէ, հարիգզէտէեի գանտըրմաղըղը թէահհիւտ իտէրէք, սիկուրթա պէտէլինի թէէտիեէ իթմէմէսինի, մէնսուպ օլտուղլարը գումբանեալարա թէքլիֆ իտէրլէր։ Իշի իր ամէլի տավսիեէ վարտըրմաեաճագ գատար գայտըրըզ պիր միւշթէրի պուլունուր իսէ, ՖԷՆԻՔՍ էֆէնտիլէր, հէմ հարիգզէտէ վէ հէմ գումբանեա զարարընա օլարագ, քէնտիլէրի քեար իթմէք իչիւն պունտան իսթիֆատէ իտէրլէր։ Պու թարիգի իթթիպաի խըթիզամէթէ պիր տահա սիւլիւք իթտիքլէրի կիպի, արթըգ հիչ պիր չէյտէն չէքինմէզլէր։ Թէհտիտի մուվաֆֆագըյեթ իչիւն թէհտիտէ, եալանճը շահիտլէրէ, վէլհասըլ հէր չէյէ միւրաճաաթ օլունուր։ Խիւլասա եալընըզ շարլաթանհազգագ տըր քի, հարիգզէտէ էքսէրիեա ճիւզի պիր չէյէ գանաաթ իթմէլի տիր։ Էքսէրիեա ամխի հիչ պիր չէյ իսթիհսալ իտէմէզ։

Մէմալիքի Շահանէտէ թագիպաթը ատլիեէտէն մասուն օլարագ, միւճազաթտան խալաս օլան, վէ պու սանէտէ թէճմիլաթըզ, վէ պիր կէօնա րէսմ թէէտիեէ իթմէքսիզին, վէ հաթթա էվվէլճէ պէեաննամէ իթաըը մուամէլէսինի իյֆա իյլէմէքսիզին, սիկուրթա մուամէլաթը իյֆա իտէն, վէ մէմալիքի Շահանէտէ մէսքէնը մէչհուլ պուլունմաեան էճնէպի շիրքէթլէրին հալ ու միւգալէլինէ նազարէն, իշպու հարէքէթ քէմաէնին թէաճճիւպինի մուճիպ օլմամալը տըր։

Ֆագաթ էճնէպիլէրին իշպու թիճարէթինի հիւքմիւ պըրագմագ, վէ թէպաայի տէվլէթի Ալիեէնին թասարրուֆ իթտիքլէրի բարանըն խարիճի Մէմալիքի Շահանէտէ չըգմասընը մէն իթմէք, վէ պէրրի վէ պահրի գազալարա գարշը սիկուրթա մուամէլաթընըն կէօսթէրմէսի իգթիզա իտէն թէէմինաթտան Մէմալիքի Շահանէ էհալիսինի իսթիֆատէ իթտիրմէք իչիւն, եալընըզ պիր չարէ օլուպ, պու չարէ իսէ, միւնհասըրըն Հիւքիւմէթի Օսմանիեէնին հարէքէթը միւթէգատտիմէսինտէն իպարէթ տիր։

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՏԵՐՍԻ

(6410 տօնճու նիւմերօտըն տէվամ)

Վարժուհի, տահա կէչէն կիւնլէր սիզ իտէնիզ ֆիլան ֆիլան էֆէնտիլէր հագգլարընտա, պիզիմ իչին պալօ վիրիլմէսինէ զայրէթ վէ հիմմէթ իթմէքլէրինտէն տօլաեը մէտհ ու սէնալէր օգուեան, վէ

քեալէմէեի տիյնէմէքլիկէ, քէնտինէ զարար վիրմի։

Դ

Մարիէթ օտա գարըսը էօնինտէ տիյնէմէքտէ իքէն օտա տէրունինտէ կըրքամպըլըլը իլէ եապանճը պիր ատէմ պէյնինտէ, չու աթիտէքի միւքեալէմէ կէչմէքտէ վէ հալլէր կէօրիւլմէքտէ իտի։

Մէրգում եապանճը անճագ գըրգ չաղլարընտա պիր ատէմ օլուպ, կէրչի էչքեալը թէնասիւպլինտէ իտի իսէ տէ, վիւճուտինի զիեատէճէ եօրմուշ օլտուղունտան, եանագլարը չուգուրլանմըշ վէ ընկի տէ սօլմուշ իտի։ Մէրգումուն պըըգլարը ուզուն ուզուն օլուպ, պիր նէվի սիեահ «գօսմէթիգ» միւչիւլէրէք բարլամագտա օլտուղու կիպի, պըյըգլարը տախի բէրուքէր մաարիֆէթիյլէ գըվըրըլմըշ վէ սիեահա պօեանըլմըշ օլտուղունտան, ապանօզվարի բարլամագտա իտի։ Մէրգումուն ճէհճէսինտէ, սախթէքեարլըգ, հիյլէպազլըգ վէ հաեասըզլըգ էսէրլէրի միւշահէտէ օլունմագտա իտի։ Էլլէրի վէ ահագլարը իրի իրի օլուպ, վէ կէրչի սուրէթի զահիրէսինտէն պէլլի իթմէմէկէ չալըշմագտա, վէ հէր քէս ալտանըրպ խուլմագտա տըր զիւիւմինտէ պուլունմագտա իտի իսէ տէ, հագըգաթտէն քիպարդատէ վէ սաֆիլ զարաֆէթ վէ լէթաֆէթ պիր թագըմտան տէկիլ իտի, չէօյլէ քի, հալթթա, հիչ տէկիլ իսէ, քիպարլըգ հալ ու թավըրլարընը թէմամէն թագլիտ իտէմէտիկինտէն, անճագ քիպարլըգ սախթէքեարլըղընա չալըշան էն ատի ատէմլէրտէն պիրի իտի։ Կէրչի ալըր էլպիսէլէր կիյինմիշ իտի, լաքին, կիւսթօ տէնիլէն չէնի պիլմէտիկինտէն ասլա եագըշըգըրամամըշ իտի։ Մէրգումուն սէթրիսի կէօքիւնտէ էնլի պիր գըրմըզը գօրտէլա թաշըմագտէ օլտուղու կիպի, աթվար ու հարաքեաթըյլա տախի, սիլքի ասքէրիտէն պուլունմագտա տըր տէեի խաթըրլաթմագտա իտի։ Վէ քէյֆսիզին եագընընտա, թէրպիյեսինին խիլաֆընտա օլարագ, չարգասը պաշընտա օթուրմագտա օլտուգտան պաշգա, պիր թարաֆտան մէրգումէ իլէ գօնուշտուղու հալտէ, պիր թարաֆտանտա էլինտէ թութմագտէ օլտուղու պաշը էլմասլար իլէ միւզէյեէն օլան պիր ինճէ պասթօնուն պաշընը տիշլէրի արասընա ալարագ օյնաթըպ էյլէնմէքտէ իտի։

Մատամ Լագօմպուն զաթէն զիեատէճէ քէտէրլիլիք վէ թիթիզլիք վագթի պաշլամըշ օլտուղտան պաշգա, մէրգում եապանճընըն քիւսթախանէ վէ գապա հալ ու հարէքէթլէրինի տէ կէօրմէքտէ պուլունտուղունտան, չիւպհէ, էհիյէթսիզլիք վէ նէֆրէթ իւզրէ, աճապա նէ սէօյլէեէճէք տիր տէեի նիւզինէ պագմագտա իտի։

Մէրգում քէլամէ աղազ իլէ,

—Մատամ, քի վաքթիզ չօճուգլուգ, պուրատա օլմաեըպ տիւչարը չըգմըշ տըր, ապլաճըղըմ, տահա՛ իյի եա, Ալլահտան օլմուշ տուր, չիմտի պէնտէ ֆիքր ու նիյէթիմի սիզէ, սէրպէսթճէ պէեան իտէպիլիրիմ, - տէտի։

Վէ իշթէ Մարիէթ տէ, մէրգումուն պէօյլէ սէօյլէտիկի վագըթտա օրանըն վարըլ օլմուշ օլուպ, վէ օտա գարըսունուն արալըգ օլմասըյլա պունու իշիտտիկինտէն, մէրագ իտիպ տինլէմէեէ պաշլամըշ իտի։

—Էֆէնտի, սիզ պուրաեա կէլտիկինիզտէ, պանա, Մարիէթ Մօրօնուն կըրքամպըլը մատամ Լագօմպ սի՛զ միսինիզ, տէեի սիւալ իթտինիզ, վէ պէնտէ սիզէ, էվվէթ, տիէրէք քէնտիմ օլտուղումու խապէր վիրտիմ, չիմտի սէօյլէեինիզ պագալըմ միւրատընըզ նէ տիր, - տէտի մատամ Լագօմպ եէնիտէն սէօզէ կիրիշէրէք։

—Էվվէլա, ապլաճըղըմ.... - տէր տէմէզ մէրգում, մատամ Լագօմպ կիւլէրէք,

—Պէնիմ մախլէսիմ մատամ Լագօ՛մպ տուր, - տէտի։

—Պէ՛ք այլա, պէ՛ք այլա, մատամ Լագօմպ, իմտի պէնտէ էվվէլ էմիրտէ սիզէ քէնտիմին քիմ օլտուղումու խապէր վիրէիմ, վէ պատէհու տախի միւրատըմըն նէտէն իպարէթ պուլունտուղունու պէեան իտէրիմ, - տէտի եապանճը զէվզէնինի պիր թարզտա սէօյլէեէրէք,

—Սէօյլէեինիզ պագալըմ,

—Պանա Միրօթիէր գօմանտանը տէրլէր, էսքի ճէնքճիլէրտէնիմ, պէն օ քէրրէ մուհարէպէտէ պուլունմուշ, վէ պէշ քէրրէտէ մէճրուհ օլմուշ տուր, նասըլ քի պատիր իֆթիխարըմ օլան պու նըշանը ալը թագըմ իյլէմէքտէ իմ, - տէտի մէրգում կէօքսիւնտէքի գըրմըզը չիրիտ պարչասընը կէօսթէրէրէք։

—Անը անլատըգ, պէնճէ էօյլէ չէյլէրին հիչ պիր էհէմմիյեթի եօգ տուր, էյ, սօնրա, միւրատըը՛ն նէ տիր։

—Փարիստէ պէն չօգ պիւեիւք գաթլար թանըրմագտաեըմ, չէօյլէքի նիչէ տիւքեանլար, գօնթլար վէ մարքիլէր իլէ աշնալըղըմ վար տըր։

պիզտէնտէ տուալէր վէ Թէչէքքիւրլէր Թալէպ իտէն, վէ մէզքիւր պալօտա իսէ, կէօրտիւկիւմիւզէ վէ խապէր ալտըղըմըզա կէօրէ, չու չիմտի պիզէ վիրտիկինիզ նասիհաթլարըն քեամիլէն ղըտտը կէօրիւլմէքտէ օլտուղտան պաշգա, կէրէք վալիտէմիզտէն վէ կէրէք խըըմ վէ տօսթլարըմըզ օլան պիւեիւք հանըմլարտան ալտըղըմըզ նասիհաթլար տախի տապան տապանա զըտտըրլար, անլէր պիզէ, «սագըն պիր տէլիգանլը կէօրտիւկիւնիւզտէ, խըըչըլըը իթմէեէսինիզ, էլինիզի խըթէտիկինտէ վիրէսինիզ. վէ պիր չէյ սէւալ իթտիկինտէ պու Թ կիպի տուրմաեասընըզ, վէ քէօյլիւ գըզը կիպի հըմպըըը խըպ տէ գաչընմաեասընըզ, վէ տիւկիւնլէրտէ, սուարէլէրտէ վէ պալօլարտա «անկաժէ» օլմագըըգտան իճթինապ իյլէմէեէսինիզ, զիրա, սօնրա, ալէմ իչինտէ, էօ՜ֆ սօսուգ տուրլար, գապա տըըլար, հիչ պիր չէյ պիլմէեօրլար տէեի ատըըզ չըգար...» տիեէճէք տիրլէր. վէ պունտանտա գաթինազար, չիմտի էն պիւեիւք հանըմլար, մէզքիւր սիվիլիզասիօն Թարիգինի Թուդմագտա իմիչլէր, վէ պիզտէ խըպաթընը կէօրմէքտէեիզ, ֆիլանըն ֆիլանըն քէրիմէլէրի, պու եօլտա լագըրտըլար աչըլտըըընտա, սիգինասիհաթլարընըզա մուվաֆըգ սուրէթտէ հարէքէթ իտէն գըզլարը հիչ պէկէնմէմէքտէ, վէ տանիմա սէըպէսթլիկի մէտհ իթմէքտէ տիրլէր. պալօլարտա պէչ օն տէլիգանլըլար իլէ օյնատըգլարընը, կէօրիւչիւպ գօնուշտուգլարընը, վէ կէլէճէք սէնէնին պալօլարը իչին հարէթ չէքտիկլէրինի, վէ ալլարմա էվվէլինտէն գըեաֆէթլէր, չագալար, ճիվէլի, չիվէլի հարէքէթլէր, եանի «սիւրբրիզլէր» տիւչիւնիւպ հազըրլատըգլարընը սէօյլէմէքտէ տիրլէր. վէհասըլ, սիզին, պու կիւն քի պիզէ վիրտիկինիզ տէրս վէ նասիհաթ, հէր եսկի ուսուլտէն տիրլէր, պիզիմ արզումուզ իսէ, վալիտէլէրիմիզին արզուլէրի մուճիպինճէ, եէնի ուսուլլէրի, ալաֆրանկաեը, սիվիլիզասիօնու էօյրէնմէք տիր...» տիեէճէքլէրինտէ, վէ քէզալիք, վարժապետլէր, տօրէնլէր, կառավարիչլէր վէ հաթթա քահանալար վէ վարդապետլէր, էրքէք չօճուգլարա, միլլէթիմիզին պէնլէրճէ սէնէլէրտէն պէրու ինթա իտէկէլտիկի Թէմիզ Բարոյական տէրսինի վիրմէկէ գալգըշտըգլարընտա, այնի եօլտա ճէվապլար ալաճագլարընտա, վէ անլէրինտէ գարշըլըգ նէ տիեէճէքլէրինի չաշըըըպ գալաճագլարընտա իչթիպահ եօգ տուր. պինաէն ալէյհ, Թէքրարէն սէօյլէրիզ, բուհպանլարըմըզ, ղաղէթալարըմըզ, դասատուլարըմըզ, վարժուհիլէրիմիզ, վէ միւթէպէր զաթլարըմըզ վէ ֆամիլեալարըմըզ, «բիւպլիք վէ մասքէլի» պալօ տէնիլէն էյլէնճէնին չէյթանի պիր չէյ օլտուղունու իգրար իլէ նէֆրէթ կէթիրթտիրմէկէ ալէնէն վէ րէսմէն պաշլամատըգճա, միւմքին տէկիլ տիր, արթըգ նէ մէքթէպլէրիմիզտէ վէ նէ տէ էվլէրիմիզտէ, Բարոյական տէրսի վէ նասիհաթը վիրիլէմէզ, վէ վիրիլսէ տէ պէչ ագճէ իթմէզ, չօճուգլար կիւլէր՝լէր.

(Տէվամ)

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ.

ՀԻՆՏԻՍԹԱՆՏԱ ԹԱՀՐԻՐԻ ՆՈՒՖՈՒՍ

Հինտիսթանտա հէր օն սէնէտէ պիր քէրրէ Թահրիրի նուֆուս իճրասը գայիտէյի մէրիյէ վէ ատէթ օլուպ, պու սէնէյի էֆրէնճիյէեէ տախի մախսուս օլարագ, իճրա գըլընան Թահրիրի նուֆուս նէթիճէսի հազըրընտա պազը մալիւմաթ իթասը ֆայիտէտէն խալի կէօրիւլէմէզ.

Օն սէնէ էվվէլ իճրա իտիլէն Թահրիրի նուֆուս, Հինտիսթանտա 250 միլեօն նուֆուս օլտուղունու մէյտանա չըգարմըշ իտի քի, պունուն 200 միլեօնու տօղըրուտան տօղըրուեա Ինկիլթէրրանըն Թահթը հիւքմ ու նուֆուզունտա, վէ 50 միլեօնու եինէ Ինկիլթէրրանեա Թապի օլան Մահարաճալարըն (Հինտ Բրէնսլէրի) Թահթը իտարէսինտէ պուլունմագտա տըր.

Պու սէնէքի Թահրիրի նուֆուս, Հինտիսթանտաքի մըգտարը էհալինին 285 միլեօնա պալիղ օլտուղունու կէօսթէրմիշ տիր քի, պունուն 4-5 միլեօնու կէչէնտէ Հինտիսթան տայիրէյի խարէսինէ խոխալ գըլընմըշ օլան Պիրմանիա էհալիսի օլուպ, 30 միլեօնու տախի 10 սէնէ զարֆընտա նուֆուսճա արթմալարընտան նէչէթ իթմիչ տիր.

Հինտիսթանտաքի էհալինին պիր սիեագ իւզրէ հէր սէնէ իւչ միլեօն նուֆուս արթտըղը սապիթ օլմուշ տուր քի, պու հալտէ եիրմինճի ասըըն նըսֆընտա վասըլ օլմագտան էվվէլ, Հինտիսթան էհալիսի իքի գաթ չօղալաճագ օլուպ, 21ինճի ասըը իպթիտասընտա տախի չիմտիքինին իւչ միսլի նիսպէթինտէ արթաճագ տըր.

Հինտիսթան էհալիսինին ճինս վէ մէզհէպճէ օլան սուրէթի Թագսիմինէ տախի քէսպի վուգուֆ իյլէմէք ֆայիտէտէն խալի տէկիլ տիր.

Հինտիսթան էհալիսի, ճինս վէ մէզհէպ վէ ալլագաճա, նէքտիկէրինէ միւպաեին օլարագ միւխթէլիֆ եիւզ գավմտան միւրէքքէպ տիր.

Արիէն նէսլինէ (ցեղ, սոյ) մէնսուպ օլան պիր գըսմ էհալի, 13 միւխԹէլիֆ լիսան իսթիմալ իյլէմէքտէ տիր քի, պու լիսանլարըն ճիւմլէսի Նէօ-Հինտու տէնիլէն լիսանտան նէչէթ իթմիչ տիր.

Էհալիյի սայիրէ իսէ, Հինտ, Արապ, Թիւրք վէ Իրան լիսանընտան միւրէքքէպ, վէ Հինտիսթանի տէնիլէն պիր լիսան իլէ Թէքէլլիւմ իտէրլէր.

Սէյլան ճէզիրէսի ճէնուպունտա սաքին օլան էհալի իսէ, Սէնկալա լիսանընը սէօյլէմէքտէ տիրլէր.

Հինտիսթանտա էհալի մէզհէպճէ տախի բէք միւթէֆէրրիգ (փարչալը) հալտէ պուլունմագտա տըրլար.

Հինտիսթանտա Պրահման մէզհէպինէ մէնսուպ օլարագ 170 միլեօն նուֆուս մէվճուտ օլուպ, Միւսլիմանլարըն մըգտարը 55 միլեօնա պալիղ օլմագտա տըր. Սէքիզ միլեօն Պուտի, իքի միլեօն Խըրիսթիեան, Բարսիլէր Մուսէվիլէր, վէ հէնուզ պութբէրէսթլիք հալինտէ պուլունան էհալի տախի եինէ պաշգա տըր. Հէման էքսէրիսի Ինկիլիզ օլան Էվրօպալըլարըն մըգտարը իսէ եիւզ, պին քիչիտէն իպարէթ տիր. 285 միլեօն Հինտիսթան էհալիսի 185,000 մէէմուր Թարաֆընտան իտարէ իտիլմէքտէ օլուպ, պունուն 8000ի Ինկիլիզ վէ 177000ի եէրլի էհալի տիր.

Թէէմինի ասայիչ իչիւն Հինտիսթանտա 200,000 քիչիլիք պիր օրտու պուլունտուրուլմագտա տըր քի, պունուն 60,000ի Ինկիլիզ ասքէրի, վէ 140,000ի եէրլի տիր.

Օրտունուն գըսմը քիւլլիսի, Հինտիսթանըն չիմալի ղարպ Թարաֆընտա պուլունտուրուլմագտա տըր. Հինտիսթան էսասէն պիր զիրաաթ մէմլէքէթի տիր Թէքմիլինին պէչտէ տէօրտիւ իլէ մէչղուլ օլուրլար. 1883 սէնէսինտէ զըրաաթ իտիլմիչ արազինին մըգտարը 188 միլեօն ճէրէպ (պիր ճէրէպ 3600 զըրա տըր) իտի.

Պու հալ իլէ պէրապէր Հինտիսթան արազիսինին եալըըզ իւչտէ պիր գըսմը զիրաաթ իտիլմիչ սաեըլապիլիր. Հինտիսթանըն պազը մահէլլէրի էհալիտէն խալի օլտուղու հալտէ, պազը եէրլէրինտէ իսէ էհալի բէք չօգ տուր.

Հինտիսթանըն գըսմը չարգիսինի Թէչքիլ իտէն Կանժ նէհրինտէ պիր քիլօմէթրօ միւրէպպայը մահէլլատէ 200 քիչի սաքին օլմագտա տըր. 280 միլեօն էհալինին եալըըզ 20 միլեօնու չէհիրլէրտէ սաքին օլմագտա տըր.

Հինտիսթան էհալիսինին նըսֆը բիրինճ, օնտա պիրի էքմէք, վէ պագըըը եալըըզ արբա վէ տարը իլէ Թայեիշ իտէրլէր.

Հինտիսթանտա գուրագլըգ բէք զիեատէ օլտուղունտան, Թա էսքի զէմանլէրտէն պէրու մէմալիքի մէզքիւրէտէ իճրայի հիւքմ իտէն հիւքիւմէթլէր, արազինին սուլանմասը մէսէլէսինէ ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթ վէրմիչլէր տիր.

Մէտարիս եեալէթինտէ արազինին սուլանմասը իչին մէվճուտ օլան պազը գանալլար, 16 ասըր էվվէլինտէն գալմըչլար տըր. Ինկիլիզ հիւքիւմէթի տախի, արազինին սուլանմասը մէսէլէսինէ ֆէվգէլատէ էհէմմիյէթ վէրէրէք, Կանժ նէհրինին (չայ) չիմալի ղարպի ճէսիմ գանալը 1848 սէնէսինտէն 1854 սէնէսինէ գատար սայ ու ղայրէթի միւԹէմատիեէ իլէ վիւճուտէ կէթիրմիչ տիր. Պու գանալ 525 միլ ուզունլուղունտա տըր.

Ինկիլիզլէր Հինտիսթանտա չըմէնտըֆէր խաթթլարընը ֆէվգէլատէ չօղալթմագտան խալի գալմամըչլար տըր. Էլեէվմ Հինտիսթանտա 16,000 քիլօմէթրօեու միւթէճավիզ չըմէնտըֆէր խաթթլարը մէվճուտ տուր.

Մէզքիւր խաթթլարա հէր սէնէ 800 քիլօմէթրօ տահա իլավէ իտիլմէքտէ տիր.

Հինտիսթան գըթասընըն մէսահայի սաթհիյէսինին մէճմուըու 3,769,620 քիլօմէթրօ միւրէպպայի օլուպ, էհալի իսէ 285 միլեօն օլտուղունտան, պիր քիլօմէթրօ միւրէպպայընտա 76 քիչի իսապէթ իթմէքտէ տիր. Ֆրանսատա քիլօմէթրօ պաչընա 72, Ինկիլթէրրատա 187, վէ Պէլճիգատա 207 նուֆուս իսապէթ իյլէմէքտէ տիր.

Հինտիսթան էհալիսինին ֆէվգէլատէ պիր սուրէթտէ չօղալմագտա պուլունմասը, պիր կիւն մէմլէքէթի մէզքիւրէնին, էհալիյի մէվճուտէեի պէսլէեէմէմէսի գօրգուսունու ուեանտըրմագտա տըր.

Ինկիլթէրրա Հինտիսթան ֆաղլայի էհալիսինի սայիր միւսթէմլիքէաթըա նագլ իյլէմէք եօլունու պուլմաեաճագ օլուր իսէ, Հինտիսթանտա գըթլըգ զուհուրիյլէ էհալինին բէրիչան օլմասընտան գօրգուլուեօր.

ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Գահիրէ 19 ապրիլ

Բօրթ-սայիտ իլէ Տիմեաթ արասընտա պիր տէմիր եօլ խաթթընըն ինչասը Թասավվուր օլունուեօր.

Բարիս 19 ապրիլ

Պու կիւն Ֆրանսատա Մէճլիսի Այեան իչին վուգու պուլաճագ իւչ ազանըն ինթիխապընտա, ճիւմհուրիյէթ նամզէտլէրինտէն իքի, վէ մուհաֆազաքեարան նամզէտլէրինտէն պիր նէֆէր ինթիխապ օլունմուչլար տըր.

Բէթրսպուրկ 19 ապրիլ

Ռուսիա հարպիեէ նազըրը, էլեէվմ վուգու պուլան հարէքեաթը ասքէրիեէնին 1889 սէնէսինտէն պէրու Թահթը գարարա ալընարագ նէչր իտիլմիչ օլտուղունու, վէ պինաէն ալէյհ հարէքեաթը մէզքիւրէտէն տօլայը տիւչարը Թէլաչ օլան Ալմանիա վէ Աւստրիա ղազէթալարընըն նէչրիեաթընա, զէրրէ գատար էհէմմիյէթ վէրէմէեէճէկինի նիմ րէսմի սուրէթտէ պէեան, վէ Զար հազրէթլէրինին նիեաթը սուլհբէրվէրանէսի ասլա Թէպտիլ իյլէմիչ օլտուղունու տէրմէեան իթմիչ տիր.

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Եունանիսթանտա վուգու կէլէն Թէպտիլի վիւքէլա միւնասիպէթի իլէ, տէվլէթի միւչարիլէյհանըն, մէմալիքի Օսմանիեէտէ մուգիմ պաչըըճա գօնսօլօսլարընըն տախի Թէպտիլի մուգարրէր պուլունտուղունու Աթինա ղազէԹալարը եազըեօրլար.

Սապըգալը Թագըմընտան Պուրսալը Թագէօս, սիրգաթ ֆիյլինտէն տօլայը 3 սէնէ հապսա մահքիւմ օլուպ, բազար կէճէսի հապսխանէյի ումումի բէնչէրէլէրինին պիրինտէն պէլ գուչաղը վասըթասը իլէ ֆիրարա ճիւրաթ իթմիչքէն, ղապըթաճա վուգու պուլան Թահարրիեաթ իւզէրինէ, մէրգում Թագէօս պու քէրրէ Թահթա Դալէտէ պիր էսրար գահվէխանէսինտէ աէրտէսթ օլունմուչ տուր.

Լէվնի Հէրանտ ղազէթասը, Գարաքէօյ համմալլարընըն գուվվէթ, մէթանէթ վէ մէհարէթլէրինտէն պահս իտէրէք տէեօր քի, տիկէր մահէլլ համմալլարընտան 25ինին միւգթէտիր վէ միւթէհամմիլ օլամաեարագ բէտտա իթտիքլէրի պիր իչի, մէրգուման համմալլար եալընըզ օն իքի քիչի օլարագ կէօրմիւչլէր տիր. Պունլարըն իսմլէրի պէրվէճհի աթի տիր. Օնպաշը Օվագ, Մարտիրօս, Համբար, Կիրակօս, Արութ, Նշան, Կարապետ, Սարգիս, Նշան, Վարդան, Խաչիկ, վէ Կարապետ.

Էտիրնէտէն Միւրէօվէ եազըլտըղընա կէօրէ, կէչէն ճումա կիւնիւ Զիֆթլիք քէօյիւ ճիվարընտա պիր գատըն իւչ էրքէք չօճուգ տողուրմուչ, վէ պունլարըն իւչի տէ հալը սըհհէթտէ պուլունմաղ տուր.

Մէարիֆ նէզարէթի մէմուրլարընտան մաթպաալար միւֆէթթիչի Վաքորիտի էֆ. կէչէն հաֆթա զարֆընտա Պէյօղլու վէ Գալաթա քիթապճըլարընը տօլաչարագ, պազը մուզիրր քիթապլար զապթ ու միւսատերէ իյլէմիչ տիր.

ԻԼԱՆ

Մէչահիրի վիւքէլայի տաավիտէն օլուպ, Պուրսատա Հիւքիւմէթ գօնաղը գարշուսունտա մուգիմ րիֆ. Արթին էֆ. Ուզունեան, քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն էրպապը մէսալիհի, հայիզ օլտուղու մալիւմաթը գանունիյեեսի իլէ չիյմէյի հազգչինասանէսի միւգԹէզասընճա, Թէմամը իլէ մէմնուն իթմէքտէ, վէ տավա հէր նէ գատար միւչքիլ տախի օլսա, եինէ ազ զէման իչինտէ հալլ ու ֆասլինէ մուվաֆֆագ օլմագտա օլտուղու մա էլ իֆթիխար իլան օլունուր.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷՆ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1891 Ապրիլ 9

Եսհ. Ում. միւպէտտէլէ. սէրի Տէ	—	—
Տիւն ազլամ գավանտը	20	27
Պու սապահ աչըլտը	20	23
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	20	28
Էն աչաղը ֆիյաթ	20	26
Սէրի Ա.	43	10
» Պէ	23	20
» Սէ	20	23
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	84	—
Էն եիւքսէք ֆիեաթ	84	6
Էն աչաղը ֆիեաթ	83	25
Թասֆիյէ	17	—
Շըմէնտըֆէր Ֆր.	75	12½
Օպլիկասիօն Թրամվայ Լ. Օ.	510	—
Իսթիլանճ 8 կիւնէ »	200	—
» 1 » »	100	
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Իսթանպօլ պանգասը Ի. Լ.	6	9
Սօսիէթէ Ժէնէրալ »	5	26
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	36
Գրէտի Ժէնէրալ օթօման Լ. Օ.	9	11
Թրամվայ »	5	67½
Րէժի	15	11
ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իփօթէգրագ 5% Ֆր.	452	½
» 4% »	—	—
Պանգ նասիօնալ »	429	—
Լօրիօմ »	159	—
ԱՂՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան Ղշ. Փ.		
Սիմ մէճ՝ տիյէ	108	4
Մէթալ ք	98	20
Պէշլիք	101	30
Ալթըն ղ.	102	30
Ինկիլիզ լիրասը	110	12
Ֆրանսըզ »	87	18
Բօլ	90	10
Գարպօն զաեիմէսի	770	—
Խօնսօլիտ րէքօրու	20	—
Օսմանիյէ » Րէքօր	10	—
Շըմէնտըֆէր » Սնթ.		—
ԳԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա	109	¾
Փարիս	22	90
Ֆրանգ	—	—
Ֆլօրին	10	55
Մարգ	18	40